

MINISTERSTWO RODZINY i POLITYKI SPOŁECZNEJ

Departament Ekonomii Społecznej i Solidarnej

SPRAWOZDANIE

z realizacji

programu pn. „Od wykluczenia do aktywizacji. Program pomocy osobom wykluczonym społecznie i zawodowo na lata 2020-2022”

Edycja 2020

Warszawa, czerwiec 2021 r.

Spis treści

I. WPROWADZENIE	3
II. CELE PROGRAMU	4
III. WDRAŻANIE PROGRAMU W 2020 R.....	4
IV. MONITORING WDRAŻANIA PROGRAMU	13
V. INFORMACJA I PROMOCJA.....	13
VI. WSKAŹNIKI.....	15
VII. WNIOSKI Z ANALIZY SPRAWOZDAŃ.....	17
VIII. DOBRE PRAKTYKI.....	18

I. WPROWADZENIE

„Od wykluczenia do aktywizacji. Program pomocy osobom wykluczonym społecznie i zawodowo na lata 2020-2022” (dalej: program) to program Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej¹, dzięki któremu podmioty zatrudnienia socjalnego, czyli centra i kluby integracji społecznej, mogą podnosić jakość swojej oferty na rzecz tych osób. Podstawą prawną finansowania Programu jest art. 23 ust. 1 pkt 7a ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2019 r. poz. 1507, z późn. zm.). Dokument powstał w wyniku aktualizacji poprzedniego resortowego programu pn. „Od wykluczenia do aktywizacji. Program pomocy osobom wykluczonym społecznie i zawodowo”, a przyczyny i zakres modyfikacji zostały opisane poniżej.

W ostatnich latach wyraźnie zmienia się profil osób korzystających ze wsparcia podmiotów zatrudnienia socjalnego. W latach 2013-2015 ok. 70% uczestników CIS stanowiły osoby długotrwale bezrobotne w 2018 r. było ich ok. 45%. Coraz większą grupę stanowią osoby z problemem uzależnień i osoby niepełnosprawne. Jednocześnie zapotrzebowanie na te usługi wciąż rośnie. Wynika to m.in. ze zmieniającej się sytuacji na rynku pracy. Dla podmiotów zatrudnienia socjalnego oznacza to konieczność dopasowania działań reintegracyjnych do potrzeb uczestników, którzy do tej potrzeb rzadziej korzystali ze wsparcia. Ten stan rzeczy to jedna z przyczyn aktualizacji programu.

Warto mieć także na uwadze, że podmioty zatrudnienia socjalnego to część sektora ekonomii społecznej, w którym działają m.in. przedsiębiorstwa społeczne i spółdzielnie socjalne. To właśnie ci pracodawcy są naturalnym partnerem dla centrów i klubów integracji społecznej i to właśnie tam pracę mogą podejmować osoby w najtrudniejszej sytuacji życiowej, dla których zatrudnienie na otwartym rynku pracy pozostaje niedostępne. Wspieranie tego naturalnego partnerstwa jest drugim istotnym powodem dokonania przeglądu w programie.

Trzeci kluczowy aspekt dotyczy kwestii organizacyjnych i formalnych. Program został zmieniony w taki sposób aby podmioty zatrudnienia socjalnego miały łatwiejszy dostęp do wsparcia, a co za tym idzie w większym stopniu mogły skoncentrować się na realizacji zadań reintegracyjnych.

Konsekwencją zmian w programie są też ułatwienia dla oferentów przewidziane w regulaminie konkursu. Wśród nich wskazać należy w szczególności ograniczenie liczby załączników wymaganych od oferentów, z jednoczesnym przeniesieniem części z nich na etap podpisywania umowy o dofinansowanie, ograniczenie załączników wyłącznie do oświadczeń (bez potrzeby przekazywania już na etapie składania oferty zaświadczeń czy umów), przewidzenie możliwości uzupełnienia brakujących oświadczeń na etapie oceny formalnej, obniżenie i uelastycznienie w zakresie wymaganego wkładu własnego, umożliwienie składania ofert wspólnych w każdym z priorytetów, pozostawienie po stronie

¹ Od 7 października 2020 r. Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej funkcjonuje pod nazwą Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej.

oferenta decyzji dotyczącej okresu realizacji projektu (mieszczącego się jednakże w okresie kwalifikowalności wskazanym w regulaminie).

II. CELE PROGRAMU

Głównym celem Programu jest: wzmocnienie uczestnictwa w życiu społecznym i zawodowym osób zagrożonych wykluczeniem społecznym przez rozwijanie oferty podmiotów zatrudnienia socjalnego oraz wspieranie włączenia społecznego na poziomie lokalnym.

W ramach celu głównego wyznaczono następujące cele szczegółowe, ujęte w pięć priorytetów:

- Priorytet I Usługi reintegracyjne.

Cel szczegółowy: Zwiększanie dostępności dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym do usług reintegracyjnych.

- Priorytet II Ścieżki reintegracji.

Cel szczegółowy: Zwiększanie szans na zatrudnienie absolwentów podmiotów zatrudnienia socjalnego (dalej: PZS).

- Priorytet III Włączanie podmiotów zatrudnienia socjalnego w konsorcja spółdzielni socjalnych.

Cel szczegółowy: Włączanie PZS w konsorcja spółdzielni socjalnych.

- Priorytet IV Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu młodzieży.

Cel szczegółowy: Wsparcie oraz zintegrowanie młodzieży, szczególnie ze środowisk zagrożonych wykluczeniem społecznym, ze środowiskiem lokalnym.

- Priorytet V Ogólnopolskie forum dialogu podmiotów zatrudnienia socjalnego.

Cel szczegółowy: Wsparcie ogólnopolskiej współpracy, wymiany doświadczeń i dobrych praktyk podmiotów zatrudnienia socjalnego.

III. WDRAŻANIE PROGRAMU W 2020 R.

W 2020 r. Program był wdrażany w ramach jednego otwartego konkursu ofert, ogłoszonego 10 lutego 2020 r. na podstawie art. 23 ust. 1 pkt 7a ustawy z 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2019 r. poz. 1507, z późn. zm.). W przewidzianym terminie do 2 marca 2020 r. wpłynęło 149 ofert. W wyniku procesu oceny formalnej i merytorycznej Komisja Konkursowa, powołana na podstawie zarządzenia nr 8 Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 kwietnia 2020 r. w sprawie powołania Komisji Konkursowej w celu opiniowania ofert złożonych w ramach otwartego konkursu ofert pn. „Od wykluczenia do aktywizacji. Edycja 2020” zrealizowała następujące zadania:

1) analizę i ocenę ofert złożonych w oparciu o kryteria, o których mowa w ogłoszeniu o otwartym konkursie ofert pn. „Od wykluczenia do aktywizacji. Edycja 2020”;

2) przedłożenie Ministrowi Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, listy rankingowej złożonych ofert wraz z rekomendacją ich wyboru do przyznania dotacji w 2020 r., a także proponowaną kwotą dotacji. Po zatwierdzeniu ww. listy rankingowej złożonych ofert przez Ministra wyniki konkursu zostały ogłoszone w dniu 30 kwietnia 2020 r.

W sumie w konkursie dofinansowano 26 ofert, w których wsparciem objęto ponad 500 uczestników. Z początkowej alokacji w wysokości 3 mln zł przyznano dofinansowanie o łącznej wartości 2 979 749,51 zł, natomiast po realizacji zadań publicznych ostatecznie wydatkowanie kształtowało się na poziomie 2 966 256,94 zł.

Tabelaryczne oraz liczbowe podsumowanie wdrażania programu w 2020 r. znajduje się poniżej. Szczegółowe omówienie każdego z priorytetów konkursu przedstawiono w kolejnych częściach sprawozdania.

Tabela 1. Podsumowanie wdrażania programu

PRIORYTET	LICZBA ZŁOŻONYCH OFERT	LICZBA DOFINANSOWANYCH OFERT	WARTOŚĆ DOFINANSOWANIA	LICZBA UCZESTNIKÓW
I	69	12	1 322 506,01 zł	187
II	14	5	888 755,00 zł	89
III	1	1	99 990,00 zł.	12
IV	63	8	668498,50 zł	216
Suma	147*	26	2 979 749,51 zł	504

* w sumie złożono 149 ofert, w tym jedna oferta została złożona w priorytecie V, z którego ostatecznie zrezygnowano oraz jedna oferta nie mogła być zakwalifikowana do żadnego priorytetu.

Poniżej przedstawiono przegląd rozstrzygnięcia konkursu w poszczególnych priorytetach.

III.2 Priorytet I: Usługi reintegracyjne

W ramach priorytetu I. Usługi reintegracyjne, podmioty uprawnione mogły ubiegać się o wsparcie związane z rozszerzeniem lub podniesieniem jakości ich oferty reintegracyjnej, dotyczącej zarówno sfery społecznej, jak i zawodowej. Wsparcie to dotyczy następujących zadań:

- rozszerzanie oferty reintegracyjnej podmiotów zatrudnienia socjalnego,
- objęcie wsparciem reintegracyjnym w podmiotach zatrudnienia socjalnego nowych grup osób zagrożonych wykluczeniem społecznym,

- tworzenie i wspieranie KIS o poszerzonym profilu usług.

W edycji 2020 konkursu w ramach priorytetu I dofinansowano w sumie 12 ofert na łączną kwotę 1 322 506,01 zł. Początkowa alokacja środków na priorytet w wysokości 1 050 00,00 zł pozwoliła na dofinansowanie 7 ofert.

W związku z wyższą alokacją w poszczególnych priorytetach niż suma dotacji wszystkich projektów dofinansowanych oraz rezygnacją z udzielenia dofinansowania w priorytecie V, pozostały nierozdysponowane środki przeznaczone na dotacje. Ze względu na największą liczbę ofert złożonych w ramach dwóch priorytetów, świadcząca o dużym zapotrzebowaniu na realizację działań w tych obszarach, środki nierozdysponowane przesunięto do priorytetu I. Usługi reintegracyjne oraz do priorytetu IV. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu młodzieży. W związku z tym w priorytecie dofinansowano dodatkowo 5 ofert na łączną kwotę 354 181,50 zł.

Tabela 2. Lista projektów dofinansowanych w ramach otwartego konkursu ofert pn. „Od wykluczenia do aktywizacji. Edycja 2020” – w ramach priorytetu I

L.p.	Numer oferty	Nazwa oferenta	Tytuł zadania publicznego	Siedziba podmiotu (miejscowość)	Siedziba podmiotu (województwo)	Proponowana kwota dotacji
1	79.I	Fundacja PESTKA	Rozszerzenie działania KIS w Kielcach, gminie Górno i Gminie Suchedniów	Kielce	świętokrzyskie	199 630,00
2	46.I	Miasto Chełm	CIS - szansą dla osób 50+	Chełm	lubelskie	166 411,51
3	69.I	Caritas Diecezji Siedleckiej	Kompleksowa odnowa społeczno - zawodowa z Centrum Integracji Społecznej w Siedlcach	Siedlce	mazowieckie	155 230,00
4	9.I	Stowarzyszenie Wspierania Aktywności Społecznej STELLA	Nowy profil usług KIS	Chełm	lubelskie	107 024,00

5	20.I	Miasto Stołeczne Warszawy/OPS Dzielnicy Praga-Południe m.st. Warszawy	Grochowska Akademia Pracy i Rozwoju-GAPiR bis	Warszawa	mazowieckie	195 745,00
6	53.I	Europejski Dom Spotkań - Fundacja Nowy Staw	Wspieranie Klubu Integracji Społecznej o poszerzonym profilu usług w gminie Józefów nad Wisłą	Lublin	lubelskie	63 480,00
7	76.I	Stowarzyszenie Przystań Mieniany	Od wykluczenia do aktywizacji. Edycja 2020. Usługi reintegracyjne.	Mieniany	lubelskie	80 804,00
8	4.I	Stowarzyszenie Nowa Szansa w Zamościu	KIS - klucz do lepszego życia	Zamość	Lubelskie	95 800,00
9	38.I	Gmina Trzebinia	Od wykluczenia do aktywizacji. Edycja 2020. Usługi reintegracyjne.	Trzebinia	małopolskie	37 400,00
10	116.I	Gmina Głogów	Klub Inspiracji Sukcesu	Głogów Małopolski	podkarpackie	92 080,00
11	3.I	Fundacja Teatru Grodzkiego	Od wykluczenia do aktywizacji - Program pomocy osobom wykluczonym społecznie i zawodowo na lata 2020-2022-zad. 1 i 3	Bielsko - Biała	śląskie	83 200,00
12	59.I	Spółdzielnia Socjalna Centrum Usługowe Tulipan	Aktywne włączenie	Poniatowa	lubelskie	45 701,50

III.2. Priorytet II: Ścieżki reintegracji

W priorytecie II wspierane są w szczególności zadania polegające na zwiększaniu skali usamodzielnienia ekonomicznego absolwentów podmiotów zatrudnienia socjalnego. Obejmują one następujące działania:

- wspieranie podmiotów zatrudnienia socjalnego w dostosowywaniu oferty reintegracyjnej do potrzeb pracodawców,
- tworzenie ścieżek reintegracji ułatwiających płynne przejście uczestników KIS i CIS do zatrudnienia w podmiotach ekonomii społecznej (w szczególności w spółdzielniach socjalnych i przedsiębiorstwach społecznych) oraz umożliwienie im kontynuowania reintegracji po podjęciu zatrudnienia.

W edycji 2020 konkursu w ramach priorytetu II dofinansowano w sumie 5 ofert na łączną kwotę 888 755,00 zł. Początkowa alokacja środków na priorytet II wynosiła 1 050 00,00 zł.

Tabela 3. Lista projektów dofinansowanych w ramach otwartego konkursu ofert pn. „Od wykluczenia do aktywizacji. Edycja 2020” – w ramach priorytetu II

L.p.	Numer oferty	Nazwa oferenta	Tytuł zadania publicznego	Siedziba podmiotu (miejscowość)	Siedziba podmiotu (województwo)	Proponowana kwota dotacji
1	149.II	Fundacja "Pestka"	KISy w Kielcach, Bęczkowie i Mostkach - nowe otwarcie	Kielce	świętokrzyskie	199 990,00
2	74.II	Stowarzyszenie Podaj Rękę	Prosta ścieżka od KIS do PES	Miłocin	pomorskie	200 000,00
3	56.II	Caritas Diecezji Siedleckiej	Profesjonalny Absolwent CIS dla usług społecznych - nowe szanse	Siedlce	mazowieckie	147 980,00

4	8.II	Cistor Stowarzyszenie Partnerstwo Społeczne	Prosto do pracy - zwiększenie szans na zatrudnienie absolwentów CIS CISTOR	Toruń	kujawsko- pomorskie	199 445,00
5	90.II	Stowarzyszenie ADELFI	Profesjonalny pracownik biurowy	Ełk	warmińsko- mazurskie	141 340,00

III.3. Priorytet III: Włączanie podmiotów zatrudnienia socjalnego w konsorcja spółdzielni socjalnych.

W priorytecie III dofinansowywane były działania polegające na wspieraniu współpracy podmiotów zatrudnienia socjalnego z konsorcjami spółdzielni socjalnych. Zgodnie ze zmianami w ustawie z dnia 27 kwietnia 2006 r. o spółdzielniach socjalnych (Dz. U. z 2018 r. poz. 1205), które weszły w życie w marcu 2018 r., spółdzielnie socjalne mogą tworzyć konsorcja, do których przystąpić mogą m.in. organizacje pozarządowe oraz podmioty o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, które prowadzą CIS lub KIS. Konsorcja spółdzielni socjalnych powoływane są po to, aby rozwijać działalność gospodarczą i społeczną zrzeszonych podmiotów. Włączenie CIS lub KIS do współpracy w ramach takiego konsorcjum może oddziaływać na każdy z tych aspektów. W ramach priorytetu III możliwe było realizowanie następujących zadań:

- wsparcie PZS w przystępowaniu do konsorcjów spółdzielni socjalnych,
- rozwijanie działalności wytwórczej, handlowej lub usługowej realizowanej przez CIS należące do konsorcjów spółdzielni socjalnych.

W edycji 2020 konkursu w ramach priorytetu III dofinansowano 1 ofertę na łączną kwotę 99 990,00 zł. Alokacja środków na priorytet wynosiła 350 000,00 zł.

Tabela 4. Lista projektów dofinansowanych w ramach otwartego konkursu ofert pn. „Od wykluczenia do aktywizacji. Edycja 2020” – w ramach priorytetu III

L.p.	Numer oferty	Nazwa oferenta	Tytuł zadania publicznego	Siedziba podmiotu (miejscowość)	Siedziba podmiotu (województwo)	Proponowana kwota dotacji
1	82.III	Stowarzyszenie Przystań Mieniany	Od wykluczenia do aktywizacji. Edycja 2020. Włączenie PZS w konsorcja spółdzielni socjalnych	Mieniany	lubelskie	99 990,00

III.4. Priorytet IV: Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu młodzieży.

Głównym założeniem priorytetu IV jest wspieranie projektów, które połączą i wykorzystają różne typy działań (kierowanych do młodzieży od 15 do 29 roku życia), a ich realizacja przyczyni się do zapobiegania wykluczeniu społecznemu młodych ludzi (np. usamodzielniająca się młodzież z pieczy zastępczej).

Działania realizowane w ramach tego priorytetu mają przede wszystkim charakter profilaktyczny, umożliwiające przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu osób młodych. Powinny przyczyniać się one do polepszenia warunków rozwoju młodzieży i nabycia kompetencji społecznych, wyrównywania szans edukacyjnych i społecznych młodzieży oraz rozwoju współpracy instytucji publicznych, podmiotów ekonomii społecznej i innych ważnych dla społeczności lokalnej aktorów występujących na terenie, gdzie projekt będzie realizowany.

Adresatami projektów jest młodzież w wieku 15–29 lata, ze szczególnym uwzględnieniem osób wykluczonych społecznie lub z różnych przyczyn zagrożonych marginalizacją społeczną.

Cele powinny być osiągnięte przez zaplanowanie kompleksowych działań m.in.: edukacyjnych, profilaktycznych, opiekuńczo-wychowawczych, specjalistycznych, terapeutycznych, rodzinnych, socjalnych lub innych nowatorskich działań, przy wsparciu działań z zakresu pedagogiki ulicy. Dodatkowym elementem powinny być działania o charakterze społeczno-kulturalnym i sportowym.

W ramach tego priorytetu realizowane mogły być następujące zadania:

- wsparcie edukacyjno-integracyjne w zakresie nabywania kompetencji społecznych,
- - rozwijanie form aktywności promujących przedsiębiorczość społeczną,

- wsparcie różnorodnych form spędzania czasu wolnego jako działań o charakterze profilaktycznym.

W edycji 2020 konkursu w ramach priorytetu IV dofinansowano w sumie 8 ofert na łączną kwotę 668 498,50 zł. Początkowa alokacja środków na priorytet w wysokości 450 000,00 zł pozwoliła na dofinansowanie 5 ofert. W wyniku rozdysponowania środków nierozdysponowanych po przyznaniu dofinansowań zgodnie z alokacjami dla poszczególnych priorytetów (patrz III.1) w ww. priorytecie dofinansowano dodatkowo 3 oferty na łączną kwotę 288 730,00 zł.

Tabela 5. Lista projektów dofinansowanych ze środków nierozdysponowanych w ramach otwartego konkursu ofert pn. „Od wykluczenia do aktywizacji. Edycja 2020” – w ramach priorytetu IV

L.p.	Numer oferty	Nazwa oferenta	Tytuł zadania publicznego	Siedziba podmiotu (miejsowość)	Siedziba podmiotu (województwo)	Proponowana kwota dotacji
1	28.IV	Miedziowe Stowarzyszenie Przedsiębiorczości - Stowarzyszenie	Głogowskie Granty Młodzieżowe - od pomysłu do realizacji	Głogów	dolnośląskie	52 708,50
2	110.IV	Stowarzyszenie Hospicjum Św. Kamila	Wykluczeni być nie chcemy! Rozwoju i wsparcia potrzebujemy!	Gorzów Wielkopolski	lubuskie	100 000,00
3	122.IV	Stowarzyszenie Podkarpacki Klub Samorządności	Gotowi do zmiany	Rzeszów	podkarpackie	73 450,00
4	16.IV	Fundacja Edukacji Przedsiębiorczej	Startuj z nami w lepszą przyszłość	Chorzów	śląskie	98 310,00
5	62.IV	Fundacja Edukacyjna Siłaczka	Aktywni na START	Łódź	łódzkie	55 300,00
6	32.IV	Stowarzyszenie Wspierania Aktywności Stella	Przeciwdziałanie Wykluczeniu Społecznemu Młodzieży - Aktywna Młodzież Naszą Przyszłością	Chełm	lubelskie	100 000,00

7	117.IV	Podlaski Uniwersytet Trzeciego Wieku- stowarzyszenie , Fundacja Biznes i Prawo - oferta wspólna	Młodzi i aktywni	Białystok	podlaskie	88 780,00
8	148.IV	Stowarzyszenie Dzieciom i Młodzieży Wędka im. każdego Człowieka	Okno - punkt wsparcia młodzieży	Toruń	kujawsko- pomorskie	99 950,00

IV. MONITORING WDRAŻANIA PROGRAMU

Zgodnie z zapisami Programu (rozdział X), Departament Ekonomii Społecznej i Solidarnej jest odpowiedzialny za prowadzenie monitoringu realizacji projektów konkursowych w celu sprawdzenia rezultatów realizowanych lub przeprowadzonych działań.

Z uwagi na stan pandemii COVID – 19 monitorowanie realizacji dofinansowanych w ramach Programu zadań publicznych odbywało się w 2020 r. w formie zdalnej. Pracownicy Departamentu odbyli wizyty monitorujące online w trzech podmiotach. Dodatkowo w dniu 22 grudnia 2020 r., zorganizowano spotkanie online dla wszystkich podmiotów dofinansowanych w edycji 2020, podczas którego m.in. odbyła się dyskusja na temat wdrażania projektów w sytuacji pandemii. Dodatkowo, cztery podmioty zaprezentowały na forum swoje projekty. Uczestnicy zostali także przeszkoleni z zakresu sprawozdawczości z realizacji zadań publicznych dofinansowanych w ramach Programu.

W 2020 r. Biuro Kontroli i Audytu MRiPS przeprowadziło kontrole realizacji zadań publicznych dofinansowanych w ramach Programu w czterech podmiotach, które otrzymały dofinansowanie:

- Powiatowe Centrum Integracyjne w Legionowie
- Ośrodek Pomocy Społecznej Dzielnicy Praga Południe m.st. Warszawy
- Urząd Gminy Kurzętnik
- Gmina Kęty

Wyniki kontroli wskazują na prawidłową realizację zadań publicznych.

V. INFORMACJA I PROMOCJA

W okresie naboru ofert do konkursu funkcjonowała telefoniczna infolinia. Pracownicy Departamentu Ekonomii Społecznej i Solidarnej dyżurowali w dni robocze. Poza odpowiedziami na pytania dotyczące regulaminu konkursu i kwestii związanych z przygotowaniem oferty, wśród poruszanych przez dzwoniących tematów znalazły się potrzeby podmiotów zatrudnienia socjalnego. Rozmowy dostarczyły cennych informacji bezpośrednio od CIS i KIS, które zostaną wykorzystane w planowaniu kolejnych działań na rzecz zatrudnienia socjalnego.

Dodatkowo, Departament Ekonomii Społecznej i Solidarnej od listopada 2019 r. informował środowiska związane z podmiotami zatrudnienia socjalnego o zmianach w programie oraz planowanym ogłoszeniu konkursu edycji na 2020 r. W tym celu zorganizowano dwa szkolenia, we współpracy z ROPS Lublin i ROPS Toruń, a także w styczniu 2020 r. przeprowadzono webinarium poświęcone założeniom programu oraz zasadom składania ofert w konkursie. Nagranie z przeprowadzonego webinarium było promowane na Facebooku Departamentu *Ekonomia Społeczna i Solidarna*. Zostało również przekazane

Konwentowi Dyrektorów Regionalnych Ośrodków Polityki Społecznej wraz z wykorzystanymi materiałami, w celu dalszego informowania.

Zgodnie z ustawą z dnia 18 listopada 2020 r. o doręczeniach elektronicznych, podjęto prace nad rozporządzeniem Rady Ministrów w sprawie określenia działań informacyjnych podejmowanych przez podmioty realizujące zadania finansowane lub dofinansowane z budżetu państwa lub z państwowych funduszy celowych. Rozporządzenie ma określić obowiązki informacyjne dla projektów dofinansowanych kwotą od 50 000 zł wzwyż. Przed wejściem w życie rozporządzenia, Kancelaria Prezesa Rady Ministrów opublikowała *Wytyczne w zakresie wypełniania obowiązków informacyjnych*, obowiązujące beneficjentów programów dofinansowanych z budżetu państwa lub z państwowych funduszy celowych. Departament Ekonomii Społecznej i Solidarnej bezzwłocznie podjął następujące działania wdrażające ww. wytyczne w odniesieniu do projektów aktualnie realizowanych w ramach rozstrzygniętego konkursu w ramach wdrażania Programu „Od wykluczenia do aktywizacji. Program pomocy osobom wykluczonym społecznie i zawodowo na lata 2020-2022” w edycji 2020:

- wszyscy projektodawcy we wrześniu 2020 r. zostali poinformowani o nowych wytycznych,
- podczas monitorowania działań realizowanych przez projektodawców pracownicy Departamentu udzielali informacji o ww. wytycznych;
- w ramach kontroli, uwzględnienie realizacji wytycznych w katalogu kontrolowanych elementów projektu;
- uwzględnienie aspektu realizacji ww. wytycznych w ramach analizy nadsyłanych wyjaśnień do sprawozdań z realizowanych projektów.

Grafika 1. Plakat zgodny z *Wytycznymi w zakresie wypełniania obowiązków informacyjnych* (zdjęcie ze sprawozdania z realizacji zadania 8.II/2020)



VI. WSKAŹNIKI

Na potrzeby Programu wyznaczono do każdego z priorytetów wskaźniki oraz poziom ich wartości docelowej określonej w perspektywie realizacji całego Programu na lata 2020-2022. Informacje o poziomie osiągnięcia wskaźników uzyskiwane są ze sprawozdań końcowych z realizacji dofinansowanych zadań publicznych, zadeklarowanych przez podmioty realizujące projekty, na dzień złożenia ww. sprawozdań.

Tabela 6. Wskaźniki Programu w odniesieniu do edycji 2020.

Wskaźnik	Wartość docelowa dla całego Programu (lata 2020-2022)	Wartość osiągnięta w 2020 r.
Priorytet 1		
Liczba osób, które skorzystały z usług podmiotów zatrudnienia socjalnego.	200	197
Liczba KIS wspieranych w celu poszerzenia profilu usług.	15	13
Liczba osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, niewymienionych wprost w art. 1 ust. 2 pkt.1-8 ustawy o zatrudnieniu socjalnym, które skorzystały z oferty podmiotów zatrudnienia socjalnego wspartych w ramach programu.	50	193
Liczba porozumień zawartych przez PZS z innymi podmiotami w celu rozszerzenia oferty reintegracyjnej.	15	36
Priorytet 2		
Liczba osób, które skorzystały z usług podmiotów zatrudnienia socjalnego.	200	86
Liczba porozumień zawartych między PZS a pracodawcami/PES w celu umożliwienia realizacji staży lub praktyk dla uczestników PZS.	15	52
Liczba osób, które zakończyły uczestnictwo w PZS, i podjęły zatrudnienie u pracodawców niebędących PES.	100	16
Liczba osób, które zakończyły uczestnictwo w PZS, i podjęły zatrudnienie w PES w tym w przedsiębiorstwach społecznych lub spółdzielniach socjalnych.	50	4
Priorytet 3		
Liczba konsorcjów spółdzielni socjalnych, w które włączone zostały PZS.	2	1
Priorytet 4		
Liczba osób młodych uczestnicząca w projektach konkursowych.	200	232

Liczba instytucji zatrudnienia socjalnego oraz lokalnych świetlic środowiskowych i klubów młodzieżowych realizujących działania projektowe.	15	20
Liczba inicjatyw wolontariackich.	20	74
Priorytet 5		
Liczba podmiotów i instytucji, które wzięły udział w spotkaniach podmiotów zatrudnienia socjalnego.	50	0
Liczba zaprezentowanych dobrych praktyk.	5	0

Sprawozdawany stan realizacji wskaźników dotyczy czasu bezpośrednio po realizacji projektu, co np. w przypadku wskaźnika dotyczącego podjęcia zatrudnienia przez absolwentów może być zbyt krótkim okresem na zaobserwowanie ww. rezultatu. Z uwagi na fakt, że wartości docelowe wskaźników odnoszą się do trzyletniego horyzontu czasowego realizacji Programu, a nie do poszczególnych lat jego wdrażania, pełna analiza w tym zakresie zostanie przeprowadzona w sprawozdaniu podsumowującym po edycji na 2022 r. Dodatkowo Oferenci w sprawozdania uwzględniają tylko te wskaźniki, o których mowa w Programie dla danego Priorytetu.

VII. WNIOSKI Z ANALIZY SPRAWOZDAŃ

W trakcie oceny sprawozdań końcowych z realizacji zadań publicznych w ramach programu Ministra Rodziny i Polityki Społecznej „Od wykluczenia do aktywizacji. Program pomocy osobom wykluczonym społecznie i zawodowo na lata 2020 - 2022” – edycja 2020, pojawiały się następujące kwestie wymagające wyjaśnień ze strony Oferentów:

- w kilku przypadkach w sprawozdaniach nie było informacji o realizacji zaplanowanych działań. W takich sytuacjach zwracano się do Oferentów z prośbą o wyjaśnienie;
- w przypadku wątpliwości lub niezgodności (często wynikających z omyłek pisarskich) w części finansowej sprawozdań Oferenci proszeni byli o nadesłanie poprawionego sprawozdania;

Inne ogólne wnioski charakterystyczne dla wszystkich lub większości sprawozdań:

- pojawiły się przypadki zmniejszenia wkładu własnego przez Oferenta (bez aneksowania umowy), co skutkowało koniecznością częściowego zwrotu środków;
- w kilku sprawozdaniach pojawiły się nowe pozycje w kosztorysie dot. realizacji poszczególnych zadań. Oferenci dokonywali takich zmian po akceptacji ze strony Departamentu. Najczęściej spowodowane one były obowiązującym stanem epidemii i koniecznością zapewnienia

bezpieczeństwa uczestnikom projektu poprzez zakup środków higieny tj. maseczki i płyny dezynfekujące;

- Oferenci dokonywali zwrotu niewykorzystanej dotacji wraz ze złożeniem sprawozdania z realizacji zadania, jednakże pojawiały się sytuacje, kiedy zwrot niewykorzystanej części dotacji następował w wyniku oceny sprawozdania prowadzonej przez Departament;
- obowiązujący stan epidemii skutkowało również niezrealizowaniem lub opóźnieniem w realizacji kilku zaplanowanych działań tj. wyjazdy i spotkania integracyjne, czy też np. zajęcia wyrównawcze dla młodzieży. Brak wykonania zaplanowanych działań skutkowało zwrotem dotacji przeznaczonych na ich realizację;
- na podstawie oceny sprawozdań szacuje się, że znaczną większość Oferentów stanowiła grupa następujących podmiotów: OPS (JST – Urzędy Miast i Urzędy Gmin wskazywali głównie przedstawiciele jednostek pomocy społecznej – MOPS/GOPS jako głównego realizatora działań), fundacje i stowarzyszenia;
- w edycji konkursu 2020 dopuszczalne było zwiększenie wydatków w kategorii kosztów merytorycznych (pokrywanych z dotacji lub wkładu własnego) bez zwiększania sumy dotacji. Zapewniało to większą elastyczność podczas realizacji zadań publicznych, a także ułatwiało ocenę sprawozdań.

VIII. DOBRE PRAKTYKI

Szczegółowe opisy realizacji działań Oferentów, zawarte w sprawozdaniach końcowych z realizacji zadania publicznego w ramach programu Ministra Rodziny i Polityki Społecznej „Od wykluczenia do aktywizacji. Program pomocy osobom wykluczonym społecznie i zawodowo na lata 2020 - 2022” – edycja 2020, pozwoliły na wyłonienie katalogu „Dobrych praktyk”, które ze względu na sposób i jakość realizacji zadań, innowacyjny charakter działań oraz trwałość osiągniętych rezultatów w szczególności sposób realizowały ideę konkursu.

Przykłady zadań publicznych zrealizowanych w ramach programu w 2020 r., które uznano za dobre praktyki:

Umowa na realizację zadania publicznego nr: 149 II/2020 w ramach oferty konkursowej pn. „KIS-y w Kielcach, Bęczkowie i Mostkach – nowe otwarcie”.

Zadanie zostało dofinansowane w ramach priorytetu II (Ścieżki reintegracji) konkursu „Od wykluczenia do aktywizacji. Edycja 2020”, Zleceniobiorcą zadania była Fundacja „PEStka” z siedzibą w Kielcach.

W ramach oferty wsparciem objęto 3 Kluby Integracji Społeczne, a głównym celem projektu było dostosowanie oferty reintegracyjnej do potrzeb lokalnych pracodawców oraz zwiększenie szans na zatrudnienie absolwentów KIS.

W ramach realizacji zadania przeprowadzono działania na rzecz grupy 24 uczestników, z których to 14 osób ukończyło szkolenia zawodowe, 4 osoby znalazły zatrudnienie, a 1 osoba została skierowana do programu CIS w Kielcach. Godnym uwagi było podpisanie 6 porozumień zawartych między Zleceniobiorcą a pracodawcami w celu realizacji staży i praktyk dla uczestników KIS.

Powstała sieć pracodawców, która podczas spotkań dyskutowała nt. możliwości wykształcenia kadry pracowniczej przez KIS-y. Dokonano diagnozy potrzeb zatrudnieniowych w środowisku lokalnym.


KIS-y biorące udział w projekcie przystąpiły do współpracy przy realizacji pilotażowego projektu pn. „Testowy Model Współpracy (TMW), który dot. wdrożenia współpracy podmiotów zatrudnienia i rozwój społecznych usług użyteczności publicznej.

Realizacja oferty ułatwiła animację środowiska przedsiębiorców w kierunku uwzględnienia KIS jako podmiotów kształcących i przygotowujących potencjalnych pracowników na otwartym rynku jak również do pracy w PES/PS.

W celu realizacji działań ujętych w ofercie w związku z sytuacją epidemiczną Zleceniobiorca zachował środki ostrożności w postaci spotkań z urzędami pracy w systemie hybrydowym oraz spotkań w formie wideokonferencji (zakup licencji do platformy ZOOM) a także dokonał zakupu środków ochrony osobistej, co umożliwiło realizację zadań w KIS zgodnie z wytycznymi Inspektora Sanitarnego.

Zleceniobiorca zrealizował również wytyczne w zakresie wypełniania obowiązków informacyjnych obowiązujących oferenta od momentu uzyskania dofinansowania w ramach konkursu.

Grafika 2. Ulotka zadania publicznego 149.II/2020 (źródło: sprawozdanie z realizacji zadania publicznego)





Fundacja „PESTka”
Biuro zarządu:
Ul. Targowa 18 pok.925, 25-520 Kielce
Tel/fax 41 341 74 96, email: biuro@fundacjapestka.pl

FUNDACJA PESTKA
ZAPRASZA OSOBY NIEPRACUJĄCE
DO KLUBÓW INTEGRACJI SPOŁECZNEJ W KIELCACH, BĘCZKOWIE I MOSTKACH
EDYCJA 2020 : 1.06.-31.12.2020R.
„KISY W KIELCACH, BĘCZKOWIE I MOSTKACH - NOWE OTWARCIE”
Poszukujemy 8 osób do każdego KIS
INTEGRUJEMY I AKTYWIZUJEMY
OFERUJEMY
RÓŻNORODNE, BEZPŁATNE ZAJĘCIA, DOPASOWANE DO POTRZEB UCZESTNIKÓW:

1. **PORADNICTWO SPECJALISTÓW (NP. PSYCHOLOG, PRAWNIK, PRACOWNIK SOCJALNY)**
2. **Akademia zdrowia, sportu rekreacji i turystyki** (np. wyjazdy turystyczno-krajoznawcze, warsztaty zdrowego odżywiania, zaburzenia snu, depresja, zajęcia sportowe, itp.)
3. **Akademia kultury – znaczenie kultury w życiu codziennym** (np. spektakle teatralne, projekcje filmowe, wyjścia na zewnątrz)
4. **Spotkania integracyjne**
5. **Poradnictwo specjalistów zawodowych i branżowych** (m.in. księgowych, doradców zawodowych, kucharzy, pracowników gospodarczych, barmanów)
6. **Reintegracja zawodowa**
 - doradztwo zawodowe (zajęcia grupowe i indywidualne)
 - spotkania z pracodawcami, alternatywy życia zawodowego
 - pomoc w poszukiwaniu pracy
 - szkolenia zawodowe i miesięczna praktyka (stypendium przez miesiąc dla uczestnika)
 - indywidualna wizytówka- portfolio –przydatna w poszukiwaniu pracy

Kontakt:
KIS „PERSPEKTYWA” - Kielce, ul. Targowa 18, IX piętro, pok.916, tel. 607-621-692
KIS „SZANSA” - Wiejski Dom Kultury w Mostkach, Mostki 1, gm. Suchedniów, tel : 782-285-563
KIS „ROZWÓJ” - Bęczków, świetlica Stowarzyszenia św. Jana z Dukli, gm. Górno, tel. 782-285-563

Zajęcia będą prowadzone w grupach 8-osobowych, z uwzględnieniem przepisów sanitarnych w czasie epidemii COVID - 19, zgodnie z zaleceniami Ministerstwa Zdrowia.



Projekt jest współfinansowany ze środków Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej na podstawie konkursu ofert p.n. „Od wykluczenia do aktywizacji. Edycja 2020” w ramach programu Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej „Od wykluczenia do aktywizacji. Program pomocy osobom wykluczonym społecznie i zawodowo na lata 2020 - 2022”

Umowa na realizację zadania publicznego nr: 8 II/2020 w ramach oferty konkursowej pn. „Prosto do pracy – zwiększenie szans na zatrudnienie absolwentów Centrum Integracji Społecznej CISTOR”.

Zadanie zostało dofinansowane w ramach priorytetu II (Ścieżki reintegracji) konkursu „Od wykluczenia do aktywizacji. Edycja 2020”, Zleceniobiorcą zadania było Stowarzyszenie Partnerstwa Społecznego CISTOR z siedzibą w Toruniu.

W ramach realizacji zadania przeprowadzono działania na rzecz 29 osób (pierwotnie zakładano udział 21 uczestników projektu). Przeprowadzono promocję oferty CIS jako podmiotu mogącego dostarczać wykwalifikowanych pracowników, a także przeprowadzono analizę potrzeb lokalnego środowiska pracodawców pod kątem zapotrzebowania na konkretnych pracowników. Uzupełniono ofertę działań reintegracyjnych CIS o 4 nowe szkolenia dla uczestników.

W ramach prowadzonej ścieżki reintegracyjnej w CIS uczestnicy projektu wzięli udział w 5 szkoleniach m.in. z zakresu realizacji usług społecznych: opiekun osoby starszej i niepełnosprawnej, asystent osoby niepełnosprawnej, profesjonalne sprzątanie, szkolenie z obsługi urządzeń do pielęgnacji terenów zielonych oraz archiwizacja i zarządzanie dokumentacją.

W wyniku realizacji projektu 12 uczestników projektu otrzymało zatrudnienie, a 5 odbyło staże u pracodawców.

Zrealizowano również materiał promujący CIS oraz lokalne środowisko w postaci 3 filmów. Z analizy lokalnych potrzeb oraz informacji od pracodawców sporządzono raport zawierający rekomendacje dotyczące nowych kierunków kształcenia uczestników CIS.

Umowa na realizację zadania publicznego nr: 69 I/2020 w ramach oferty konkursowej pn. „Kompleksowa odnowa społeczno-zawodowa z Centrum Integracji Społecznej w Siedlcach”.

Zadanie zostało dofinansowane w ramach priorytetu I (Usługi reintegracyjne) konkursu „Od wykluczenia do aktywizacji. Edycja 2020”, Zleceniobiorcą zadania był Caritas Diecezji Siedleckiej. W odpowiedzi na zapotrzebowania rynku pracy w CIS utworzono nową sekcję zawodowo-administracyjno-biurową, a w niej 4 miejsca do praktycznej nauki zawodu. W ramach realizacji projektu dokonano zakupu wyposażenia do stanowisk. Były to meble, sprzęt biurowy i oprogramowanie. Remont sali przeznaczonej na nową sekcję został przeprowadzony przez sekcję remontowo-porządkową CIS w ramach reintegracji zawodowej. W ramach reintegracji zawodowej sekcji administracyjno-biurowej utworzono partnerstwo z Siedlecką Spółdzielnią Socjalną Caritas, które umożliwiło praktyki uczestnikom CIS. Rozszerzenie oferty CIS o nową sekcję zawodową wzmocniło jego atrakcyjność i zachęciło nowych uczestników do korzystania z programu. Działalność sekcji administracyjno-

biurowej jest kontynuowana również po zakończeniu projektu. Z chwilą złożenia sprawozdania wszystkie stanowiska były zajęte i utworzono listę rezerwową.

Grafika 3. Informacja o realizacji zadania publicznego 69_I/2020. (źródło: sprawozdanie z realizacji zadania publicznego)



Umowa na realizację zadania publicznego nr: 53 I/2020 w ramach oferty konkursowej pn. „Wspieranie Klubu Integracji Społecznej o poszerzonym profilu usług w gminie Józefów nad Wisłą”.

Zadanie zostało dofinansowane w ramach priorytetu I (Usługi reintegracyjne) konkursu „Od wykluczenia do aktywizacji. Edycja 2020”, Zleceniobiorcą zadania był Europejski Dom Spotkań – Fundacja Nowy Staw.

W ramach projektu powołano na terenie gminy Józefów nad Wisłą Lokalną Sieć Reintegracyjną (podpisane porozumienie partnerskie). W skład Lokalnej Sieci Reintegracyjnej wchodzi następujące podmioty: Urząd Miasta w Józefowie nad Wisłą, Ośrodek Pomocy Społecznej w Józefowie nad Wisłą, Zespół Szkół Ogólnokształcących w Józefowie nad Wisłą, Szkoły Podstawowe w Starach Boiskach,

Chruślinie i Chruślankach Józefowskich, Środowiskowy Dom Samopomocy w Prawnie, Ośrodek Wsparcia Ekonomii Społecznej, Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych Sp. z o.o. w Józefowie nad Wisłą, Ognisko Światła i Miłości w Kaliszanach, Gminne Centrum Kultury w Józefowie. Jednym z głównych założeń Lokalnej Sieci Reintegracji jest stworzenie spółdzielni socjalnej poprzez zaangażowanie uczestników Klubu Integracji Społecznej.

Umowa na realizację zadania publicznego nr: 56 II/2020 w ramach oferty konkursowej pn. „Profesjonalny Absolwent CIS dla usług społecznych – nowe szanse”.

Zadanie zostało dofinansowane w ramach priorytetu II (Ścieżki reintegracji) konkursu „Od wykluczenia do aktywizacji. Edycja 2020” Zleceniobiorcą zadania był Caritas Diecezji Siedleckiej.

W ramach realizowanego projektu podwyższono kwalifikacje pracowników CIS, którzy prowadzą zajęcia przygotowujące przyszłych absolwentów CIS do zatrudnienia na rynku pracy. Działanie to w sposób pośredni przyczyniło się do wyższego jakościowego standardu świadczenia usług reintegracji społecznej i zawodowej oraz edukowania na wyższym poziomie przyszłych absolwentów centrum. Uznano, że kursy tj. kurs terapii zajęciowej, pedagogiczny i czeladniczo-kucharski są najbardziej pożądane z punktu widzenia prowadzenia zajęć z uczestnikami.

Dodatkowo dokonano analizy potrzeb pracodawców w zakresie kwalifikacji absolwentów CIS. Jego głównym celem było przeprowadzenie badania potrzeb lokalnych pracodawców na potencjalnych kandydatów do pracy z określeniem przez nich najważniejszych cech osobowościowych, predyspozycji oraz kwalifikacji zawodowych. Do tego celu wykorzystano technikę internetowego zbierania ankiet rozesłanych na adresy poczty elektronicznej lokalnych przedsiębiorców. Formularz ankiety został opracowany przez eksperta ds. zatrudnienia socjalnego. Działanie to także służyło umocnieniu współpracy instytucjonalnie z CIS oraz wzmocnieniu wizerunku Centrum.

Grafika 4. Zdjęcie sprzętu do sprzątania zakupionego w ramach realizacji zadania publicznego 56_II/2020 (źródło: sprawozdanie z realizacji zadania publicznego)

